

Bestrijding aaltjes: kan het ook sneller?

In veel teelten vormen wortellessieaaltjes een ernstig probleem, maar met *Tagetes* zijn ze goed te bestrijden. Het nadeel hiervan is dat er gemakkelijk onkruid in groeit en de teelt minstens drie zomermaanden duurt. PPO ging op zoek naar mogelijkheden voor een kortere teeltduur met behoud van een goede bestrijding.

Het telen van afrikaantjes is een milieuvriendelijke manier om wortellessieaaltjes te bestrijden. Een goede teelt van *Tagetes patula* kan de bodem vrijwel vrijmaken van wortellessieaaltjes (*Pratylenchus penetrans*). Het gunstige effect is zelfs enkele jaren na die teelt meetbaar in de volggewassen.

Niet alle *Tagetes*-soorten bestrijden wortellessieaaltjes zo goed; *T. minuta* en *T. erecta* doen dat niet of in veel mindere mate. Helaas is bestrijden met *Tagetes* niet alleen rozengeur en maneschijn: de methode heeft ook nadelen.

Nadelen

Door de vrij trage beginontwikkeling van het gewas, groeit er in het begin van de teelt gemakkelijk onkruid in. Doordat wortellessieaaltjes zich ook op veel onkruiden goed kunnen vermeerderen, kan de werking van *Tagetes* sterk worden verminderd. Er zijn tegenwoordig *Tagetes* cultivars die het onkruid beter onderdrukken.

Een ander groot nadeel is dat een *Tagetes*-teelt een kweker een heel seizoen kost. Het advies luidt namelijk dat *Tagetes* moet worden gezaaid tussen half mei en half juli en dan moet het gewas minimaal drie maanden groeien. Met deze methode is veel erva-

ring en wordt over het algemeen een goed resultaat bereikt. Toch is er de vraag of het mogelijk is *Tagetes* minder lang te telen, zonder dat dit ten koste gaat van het goede bestrijdingsresultaat.

Effectief tegen aaltjes

PPO heeft onderzocht hoe goed een kortere teelt van *Tagetes* wortellessieaaltjes bestreed. Hiervoor is de veel geteelde cultivar *T. patula* 'Ground Control' gebruikt. In 2006 werden drie verschillende teeltduren van *Tagetes* getest: standaard (begin juni tot de winter), drie maanden (begin juni tot begin september) en twee maanden (begin juni tot begin augustus).

Deze drie teelten werkten allemaal heel goed. Bij de start van de proef waren er ongeveer 1000 wortellessieaaltjes per 100 ml grond; dit is een zeer zware besmetting. Na de teelt van twee maanden waren er nog 12 wortellessieaaltjes per 100 ml grond over, na de teelt van drie maanden waren er vijf over en na de gewone teelt tot de winter nog twee.

In 2008 werd een *Tagetes*-teelt uitgevoerd van half juni tot half november. In dit gewas werd na negen weken en na 11 weken bemonsterd op aaltjes. Ook een maand na

onderwerken van het gewas werd bemonsterd. Het verloop van het aantal wortellessieaaltjes werd vergeleken met zwarte braak ter controle en met bladrammenas, een groenbemester waarop wortellessieaaltjes zich heel goed kunnen vermeerderen. De besmetting met wortellessieaaltjes bleek al snel terug te lopen (figuur): van zo'n 400 per 100 ml grond bij de start tot ongeveer 50 in augustus (na negen weken) en september (na 11 weken) en uiteindelijk tot acht in december.

In de warme zomer van 2006 was de werking van een kortere *Tagetes*-teelt heel goed en in de koele zomer van 2008 vrij goed. Het is niet duidelijk of de 50 wortellessieaaltjes die in augustus en september 2008 nog over waren, een laag genoeg aantal is om zonder problemen een heel gevoelig volggewas te telen.

Twee maanden voldoende

De teelt in 2008 was echter niet helemaal optimaal; het gewas vestigde zich wat moeilijker, maar uiteindelijk was de gewasstand toch redelijk tot goed. Waarschijnlijk is bij een goed verlopende *Tagetes*-teelt een duur van twee maanden voldoende voor een goede bestrijding van wortellessieaaltjes. Of daarna ook zonder problemen een gevoelig gewas kan worden geteeld, dient nog wel te worden getest. ■

Ivonne Elberse en Hans Hoek

Elberse is onderzoeker bij PPO Boomkwekerij in Lisse (0252) 46 21 21/ivonne.elberse@wur.nl. Hoek is onderzoeker bij PPO AGV in Lelystad (0320) 29 13 72/hans.hoek@wur.nl.

Dit onderzoek werd gefinancierd door het ministerie van LNV.

Verloop van het aantal wortellessieaaltjes in een teelt van *Tagetes*, zwarte braak (controle) en bladrammenas (vatbaar gewas) in 2008.

